

Dosarul nr. 2ra-1623/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ciubotaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Secrieru, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ansarov Ramiz, reprezentat de către avocatul Serghei Voitic,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ansarov Ramiz împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră cu privire la încasarea diferenței cuantumului de diurnă și a penalității de întârziere,

împotriva deciziei din 03 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Ansarov Ramiz, reprezentat de către avocatul Serghei Voitic, a fost admis apelul declarat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, a fost casată hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

constată:

La 11 februarie 2020 Ansarov Ramiz a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră cu privire la încasarea cheltuielilor legate de deplasarea în interes de serviciu (diurnele) și a penalității de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform ordinului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 659/ps din 25 mai 2017, a fost angajat în serviciu în funcția de ofițer de investigați al sectorului poliției de frontieră „Otaci” al Direcției generale Nord, iar conform ordinului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 696/ps din 12 iunie 2017, a fost transferat în funcția de ofițer de investigații al serviciului investigații speciale al secției investigații speciale și analiză de risc a Direcției regionale Vest.

A menționat că, prin ordinul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nr. 298/ps din 21 martie 2018 a fost concediat din funcția publică cu statut special.

A susținut că, nefiind de acord cu ordinul de concediere, l-a contestat în instanța de judecată, iar prin hotărârea din 21 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost anulat pct. 2 din ordinul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nr. 298/ps din 21 martie 2018 și fost restabilit în funcția deținută anterior, cu încasarea de la fostul angajator a salariului și a altor plăți salariale.

A afirmat că, în luna februarie 2019 a fost demisionat de la serviciul în temeiul art.85 din Codul muncii.

A relevat că, conform dispoziției nr. 18/2836 din 29 decembrie 2017, emisă de către Ministerul Afacerilor Interne, pentru participarea reprezentanților MAI la cea de-a 109-a sesiune de instruire privind „Dezvoltarea liderismului în organele de drept”, organizat de către Academia Internațională a Organelor de Drept (ILEA), care a avut loc în perioada 07 ianuarie – 24 februarie 2018, în or. Budapesta, Ungaria și conform Hotărârii Guvernului RM nr. 10 din 05 ianuarie 2012 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, a fost dispusă desemnarea reprezentanților MAI pentru participare la evenimentul menționat, în interes de serviciu.

A notat că, cheltuielile legate de călătorie tur-retur, cazare, diurna au fost acoperite de organizatori, iar cheltuielile legate de asigurarea medicală și diurna, precum și diferența cuantumului de diurnă pentru zilele de deplasare au fost suportate de către Inspectoratul General al Poliției prin intermediul Direcției finanțe și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

A specificat că, la evenimentul menționat a participat și el, iar la 04 ianuarie 2018 a primit, cu titlu de diurnă de la organizatorii evenimentului, suma în mărime de 75 de dolari SUA, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 15810 din 04 ianuarie 2018.

A declarat că, în legătură cu faptul că, la data eliberării din funcție nu i-au fost achitate cheltuielile legate de deplasare în interes de serviciu în or. Budapesta, Ungaria, prin cererea prealabilă a solicitat de la Inspectoratul General al Poliției de Frontieră achitarea cheltuielilor legate de deplasare în interes de serviciu (diurna), în or. Budapesta, Ungaria, însă prin răspunsul nr. 35/2-I-A-500/19 din 26 decembrie 2019 Inspectoratul General al Politie de Frontieră i-a respins cererea prealabilă.

A solicitat încasarea din contul Inspectoratului General al Politiei de Frontieră a diurnei neachitate de către angajator pentru 47 zile de aflare în deplasare în interes de serviciu peste hotarele Republicii Moldova în sumă de 1815 de euro sau în lei moldovenești la data executării hotărârii judecătoreștii, a penalității pentru fiecare zi de întârziere, în legătură cu neachitarea diurnei, în mărime de 0,3 la sută din suma neplătită în termen, din data eliberării din funcție și până la pronunțarea hotărârii judecătorești și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Ansarov Ramiz și au fost încasate de la Inspectoratul General al Poliției de Frontieră în beneficiul lui Ansarov Ramiz suma de 1815 de euro, cu titlu de diferența cuantumului de diurnă pentru zilele de 07 ianuarie - 24 februarie 2018, conform cursului BNM la momentul executării

hotărârii și suma de 5000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 10 iulie 2020 Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a declarat apel nemotivat, hotărârea primei instanțe, iar la 26 noiembrie 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

La 17 iulie 2020 Ansarov Ramiz, reprezentat de către avocatul Serghei Voitic, a declarat apel nemotivat, iar la 18 februarie 2021 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 03 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Ansarov Ramiz, reprezentat de către avocatul Serghei Voitic, a fost admis apelul declarat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Instanța de apel, făcând trimitere la pct. 1, 9, 38, 39 și 41 din Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 10 din 05 ianuarie 2012, a reținut că, Ansarov Ramiz nu a prezentat Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în termen de 5 zile lucrătoare de la revenire, nici informația amplă privind scopul și rezultatele deplasării (chestiunile abordate și soluționate, deciziile luate, concluziile și propunerile respective) și nici raportul privind cheltuielile efectuate.

Subsecvent, instanța de apel, făcând trimitere la pct. 58 și 69 subpct. 6) din Regulamentul privind delegarea angajaților Poliției de Frontieră la evenimente internaționale, aprobat prin ordinul nr. 411 din 13 septembrie 2013, a considerat că, prima instanță urma să se expună asupra faptului precum că, Ansarov Ramiz, în termen de 5 zile lucrătoare, nu a prezentat conducerii Inspectoratului General al Poliției de Frontieră o informație amplă privind scopul și rezultatele deplasării (chestiunile nefiind abordate și soluționate, deciziile luate, concluziile și propunerile respective), cât și asupra faptului că, Ansarov Ramiz, în termen de 5 zile lucrătoare era obligat să prezinte DEF (SEF) decontul de avans cu anexarea documentelor justificative privind cheltuielile efectuate (tichet de îmbarcare, alt document care confirmă călătoria, factura de la hotel, copiile filelor din pașaport cu data trecerii frontierelor, alte documente conform Hotărârii Guvernului RM nr. 10 din 05 ianuarie 2012).

Pe cale de consecință, instanța de apel a conchis că, prima instanță eronat și neîntemeiat a dispus încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră în beneficiul lui Ansarov Ramiz a sumei de 1815 euro, cu titlu de diferență a cuantumului diurnei pentru zilele de 07 ianuarie - 24 februarie 2018. Or, Ansarov Ramiz nu poate să solicite la această etapă achitarea cărorva drepturi pecuniare în condițiile în care ultimul nu a respectat dispozițiile imperative enunțate supra.

Totodată, având la bază prevederile pct. 25 din Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 10 din 05 ianuarie 2012, instanța de apel a relevat că, este cert și fără echivoc că solicitarea privind achitarea unor drepturi pecuniare excedă prevederilor cadrului legal. Or, Ansarov Ramiz a fost asigurat în totalitate de organizatori cu transport, hrană, cazare și alte facilități, precum și cheltuieli de diurnă. Mai mult, pe perioada delegării, apelantului-reclamant i s-a menținut salariul, beneficiind și de alte drepturi salariale. Iar cerința de achitare a unor pretinse drepturi pecuniare nu poate fi percepută altfel decât îmbogățire fără justă cauză prin prejudicierea bugetului statului.

Afară de aceasta, instanța de apel a constatat că, legiuitorul nu a prevăzut aplicabilitatea art. 330 din Codul muncii și pentru situația reglementată de art. 176 din Codul muncii cu privire la achitarea diurnei pentru situațiile de deplasare în interese de serviciu. Or, enumerarea în ordinea exactă folosită de legiuitor a art.123, 124, 127, 139, 186 și 225 alin. (8) nu include nicidecum prevederea art. 176, pe care își întemeiază pretenția cu referire la achitarea penalității pentru fiecare zi de întârziere, în legătură cu neachitarea diurnelor, în mărime de 0,3 la sută din suma neplătită în termen, din data eliberării din funcție până la pronunțarea hotărârii judecătorești în acțiunea înaintată.

La 23 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Ansarov Ramiz, reprezentat de către avocatul Serghei Voitic, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel eronat a respins acțiunea.

A considerat că, la momentul de față, fostul angajator datorează lui Ansarov Ramiz diferența diurnilor achitate de organizatorii evenimentului și diurnele stabilitate în Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 10 din 05 ianuarie 2012.

A menționat că, conform art. 143 din Codul muncii, în cazul încetării contractului individual de muncă, angajatorul este obligat în aceeași zi să achite toate sumele ce se cuvin salariatului de la unitate.

A susținut că, pct. 9 din Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 10 din 05 ianuarie 2012 nu este aplicabilă speței, or, Ansarov Ramiz a înaintat pretenții ce țin de neachitarea în termen a diurnelor, iar scopul și rezultatele deplasării nu au nimic comun cu diurnele neachitate.

A afirmat că, instanța de apel a interpretat eronat pct. 38 din Regulamentul enunțat.

A relevat că, cheltuielile de transport și cheltuielile pentru locațiune sunt reglementate în capitolele VII și VIII, iar diurnele sunt reglementate în capitolul IX

din Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova.

A notat că, atât reprezentanții Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, cât și instanța de apel eronat au considerat că, organizatorul evenimentului a achitat lui Ansarov Ramiz diurnele convenite, or, la materialele dosarului nu a fost prezentată de către reprezentanții Inspectoratului dovada că, organizatorii evenimentului a achitat lui Ansarov Ramiz diurnele stabilite conform anexei nr. 2 la Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, diurna pentru or. Budapest, Ungaria fiind de 40 de euro pe zi.

A declarat că, conform dispoziției nr. 18/2836 din 29 decembrie 2017, emisă de către Ministerul Afacerilor Interne, anume Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și-a asumat obligația de a achita lui Ansarov Ramiz diurnele stabilite în anexa nr. 2 la Regulamentul enunțat.

A invocat că, cerința cu privire la încasarea din contul intimatului, suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, în legătură cu neachitarea diurnelor, 0,3% la sută din suma neplătită în termen, din data eliberării din funcție până la pronunțarea hotărârii judecătorești urmează să fie admisă, deoarece diurnele se referă la plăți salariale obligatorii, care trebuiau să fie achitate salariatului la eliberarea din serviciu.

Prin referința depusă la 28 octombrie 2021 Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

La 07 decembrie 2021 Ansarov Ramiz, reprezentat de către avocatul Serghei Voitic, a declarat recurs suplimentar, invocând că, din pct. 9 din Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 10 din 05 ianuarie 2012 rezultă că, numai persoanele menționate la alineatele unu și trei prezintă, în termen de 5 zile lucrătoare, conducătorului entității, care i-a delegat, rezultatele deplasării (chestiunile abordate și soluționate, deciziile luate, concluziile și propunerile respective).

A menționat că, personalul Poliției de Frontieră a IGP este inclus în alineatul doi și nu este obligat să prezinte în termen de 5 zile lucrătoare conducătorului entității rezultatele deplasării.

A considerat că, instanța de apel eronat a interpretat pct. 58 din Regulamentul privind delegarea angajaților Poliției de Frontieră la evenimentele internaționale, aprobat prin ordinul nr. 411 din 13 septembrie 2013.

Prin referința suplimentară depusă la 20 decembrie 2021 Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a solicitat respingerea recursului suplimentar ca inadmisibil și neîntemeiat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei contestate la 03 august 2021 (f. d. 180).

Astfel, recursul declarat la 23 august 2021 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Ansarov Ramiz, reprezentat de către avocatul Serghei Voitic, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural

de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Ansarov Ramiz, reprezentat de către avocatul Serghei Voitic, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ansarov Ramiz, reprezentat de către avocatul Serghei Voitic, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Ansarov Ramiz, reprezentat de către avocatul Serghei Voitic, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic